

tega nečednega hleva se povrnejo gospodu knezoškofu stroški s 5000 gold. iz mestne blagajnice ter mu dovoli, da od vodnjaka, ki ga bode magistrat za škofijo skopal, položi na svoje stroške cevi v škofijo; tako proti šolskemu drevoredu pridobljeni novi prostor se ne sme nikdar več zazidati.

— (Čitalnični odbor) je v seji 8. dne t. m. izvolil g. dr. Jan. Bleiweisa za predsednika, g. dr. Jerneja Zupanca za podpredsednika, g. Mateja Kreča za knjižničarja, g. Franja Kadilnika za blagajnika, g. Jožefa Pfeiferja za tajnika. Voljeni so bili dalje v gospodarski odsek: gospodje Franjo Kadilnik, Mihael Pakič, Luka Robič in dr. Jernej Zupanec; — v odsek za „besede“: gospodje dr. Karol Bleiweis, Franjo Drenik, Ivan Hribar, Franjo Ravnihar, dr. Franjo Štor, dr. Ivan Tavčar in Vojteh Valenta, — ter v odsek za plese gospodje Franjo Drenik, Anton Jeločnik, dr. Fr. Štor in dr. Ivan Tavčar. — Predpustnih veselje je odbor odločil tri, in sicer: dne 16. januarija ples z „besedo“, 2. dne februarija veliki izborni ples, in 20. dne februarija tretji ples — namesto 13. dne februarija, ko je tudi čitalnica nameravala s posebno svečano veselico obhajati poroko svetlega cesarjeviča Rudolfa, katera pa je preložena na poznejši čas.

— (Občni zbor „Sokola“) si je izvolil gosp. Franjo Ravniharja za starosta, gosp. Sreč. Nollia za njega namestnika, gosp. Al. Legata za tajnika, gosp. J. Gebo za blagajnika, gospode Kreča, Armiča, Mulačeka, Ginterja in Kališnika pa za odbornike. Sklenjeno je bilo tudi v tem zboru, da na zvečer pustnega torka po mnogoletni navadi napravi maskarado v čitalnični dvorani, o priliki poroke svetlega cesarjeviča Rudolfa pa tudi izborni veselico.

— (Božičnico) je imela na sv. treh kraljev večer tudi tukajšnja otroška bolnišnica, pri kateri bili so otroci s primernimi igračami in družimi darovi obdarovani. Počastila je to božičnico tudi blaga gospa soproga gosp. deželnega predsednika s gospico hčerko. Naj iz zadnjega zbora gospodarskega odbora in društvenikov te milodarne naprave, ki jo je dr. Kovač ustanovil in kateri je uže 16 let brezplačni vodja in zdravnik, poročamo tudi to, da poleg gosp. dr. Kovača največi dobrotnik je tukajšnji lekar gospod Julij pl. Trnkoczy, ki je tej bolnišnici lani daroval zdravil za nad 400 gold., in je tudi za letošnje leto obljubil zdravila brezplačno dajati. Taka darežljivost pač zasluži, če je plemeniti gospod tudi ne išče, javno zahvalo. Zato hvala, komur hvala gré!

— Zima nam še zmirom prizanaša, le toliko mraza smo zadnje dni imeli, da smo led dobili, po katerem so uže hrepeneli mesarji, pivovarji, gostilničarji, cukrarji, pa tudi — bolnišnice. Danes ponoči je le toliko snega padlo, da je pobelil zemljo.

— Kakor se nam na veliko radost iz Zagreba poroča, namerava mnogo rodoljubov iz Hrvatskega v Ljubljano priti takrat, ko bodo naša tukajšnja narodna društva v gledališči akademijo priredila na korist po potresu nesrečnim Zagrebčanom.

— (Deželne dobrodelne naprave v Ljubljani koncem leta 1880.) Oskrbovanih je bilo, in sicer: v norišnici s podružnico v Poljanskem predmestju 3611, v blaznišnici s podružnicama v delalnici in na Studencu pa 311 bolnikov, v porodišnici 163 mater in 137 otrok, tedaj vseh skupaj 4221 oseb. — Od teh je v bolnišnicah ozdravljenih bilo in jih pomrlo skupaj 3366, ozdravljenih in pa umrlih v blaznici (norišnici) 174 bolnikov, v porodišnici pa 154 mater in 132 otrok, tedaj skupaj 3826 oseb. Koncem leta 1880. jih je tedaj ostalo 395, in

sicer: v bolnišnicah 245, v blaznicah 136 (med katerimi 77 na Studencu) bolnikov, v porodišnici 9 mater, 5 otrok. — Skupno število vseh bolnikov leta 1880. bilo je 4221, po takem proti številu leta 1879. več 100 oseb.

— Gosp. Vencel Peharc, bivši župnik v Sori nad Medvodami, je 9. dne t. m. po dolgem bolehanju v deželni bolnišnici umrl.

— (Mesečni živinski sejmi v Ljubljani) čedalje bolj kažejo, da po naši goveji živini, prešičih in konjih segajo kupci iz Primorskega, Laškega in celo iz Bavarskega.

— Število praktičnih zdravnikov v Ljubljani se je zopet pomnožilo. V današnjem „Oglasniku“ objavlja g. dr. Franc Zupanc, sekundarij v deželni bolnišnici in osobito specialist v očesnih boleznih, ordinacije v svojem stanovanju v Beethovnovih ulicah.

— Šolske knjige „Pokorny-a živalstva“ s podobami 14 iztiskov ima „Matica Slov.“ še v svoji zalogi. Kdor je želi, naj se oglasi v Matični pisarni na Bregu; cena zvezku je 1 gold.

— (Vabilo k prvi predpustni veselici) v dvorani narodne čitalnice v nedeljo dne 16. januarija. 1. Program pevski: a) Eisenhut — „Ljubav“, moški zbor (nov). b) Hajdrih — „Pod oknom“, moški zbor. 3. Kam. Mašek — „Ukazi“, samospev. 4. Tovačovsky — „Ruske narodne“, moški zbor s spremljevanjem glasovira (nov). 2. Koncert godbe c. k. polka vélikega kneza Mihaela. 3. Ples. — Začetek koncertne zabave ob 8. uri, — začetek plesa ob 10. uri zvečer. Vstop je dovoljen le društvenikom čitalničnim. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

— „Brencelj“ v svoji zadnji številki za leto 1880. vabi na novo naročevanje zdaj, ko stopi uže v 13. leto. Ta številka je posebno obširna gledé podob in raznega zabavnega blaga, med tem je tudi „tajčkrajnar od partajtaga“, katerega je policija ljubljanska za čitalnični oder prepovedala g. Kajzlu. Ker pa je „Brencelj“ po vsem Slovenskem uže vdomačen in tudi potreben šalji list, bodi vsem toplo priporočan. Cena mu je za celo leto 3 gold., za pol leta 1 gold. 50 kr.

— (Pobirki iz časnikov. Kako precartano skrb imajo nemški nemčurji za kranjske nemčurje, je kazal državni poslanec Fürenkranz o svojem govoru v kmetski skupščini v Langenlois u 6. dne t. m., v katerem je med drugim rekel: „Tudi nemški kmet čuti, da mu gre za glavo pod sedanjim slovanskim gospodstvom v Avstriji (!!). On čuti, da tudi za njegovo kožo gre dandanes v boji zoper Nemce na Českem in Kranjskem (!!!)“ — Če bi tako besedovanje ne bilo prenorčavo, bilo bi res smešno.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Posebnih političnih novic, razen tistih, da so liberalci hujskali kmete v takih deželah, katerim se ima zemljiški davek povikšati, ni dosihmal še prineslo novo leto. Ker pa se 18. dne t. m. prične državni zbor, pričelo se bode tudi prav živahno življenje.

— Največ se ugibuje zdaj, s kolikimi udi namera grof Taaffe pomnožiti zbornico gospôsko.

— Poroka svetlega cesarjeviča s princesinjo Štefanijo je preložena za poznejši čas. Iz Bruselja se poroča, da so ondašnji zdravniki svetovali, naj se za zdravja voljo odloži ta svečanost na ugodnejši čas. Kdaj tedaj bode poroka, ni zdaj še gotovo, po „Wien.

Allg. Zeit.“ utegne biti 24. aprila v spomin poroke Nj. veličanstva cesarja in cesarice. Cesarjevič Rudolf potuje te dni v Bruselj.

— Samoumorov je na Dunaji preteklo leto bilo 297. Mrtve priče brezverskega nemškega liberalizma!

— Politično in parlamentarno postopanje avstrijskih nemških liberalcev ob-ojajo večinom tudi unanji nemški časniki. Očitajo jim naravnost, da niso zmožni za vladanje in da hočejo veljavo dobiti samo ustavnemu formalizmu, ne da bi mu hoteli pridobiti tudi pozitivne podlage. Kaže pa tudi „kmetski“ shod v Langenloisu dné 6. t. m., da so nemški nacijonanci tudi pravi avstrijski izdajalci, kajti ob oni priliki je znani Schönerer opominjal kmete, „naj se spominjajo britke ločitve od svoje nemške domovine, s katero jih veže tisočletna zgodovina“.

— O političnem stanju piše „Golos“: „Evropske oblasti ne morejo doseči edinosti v svojih nazorih in namenih. Od dunajskega kongresa sém ni bilo take nesloge v nazorih diplomatov. Vse stare zveze so razdrte, nove pa še niso dognane. Zmaga Gladstonova nad Disraelijem dala je Angliji čisto nov tir v politiki in angleška vlada še le išče stebrov, na katere bi svoj mednarodni program naslonila. Do francoske republike nimajo velesile še pravega zaupanja in francoska vlada sama ne vé, kje bi si svoje zaveznike poiskala. Italija čaka v rezervi. Avstrija, oslajljena po notranjih bojih, ne vé, na katero stran bi se obrnila.“

Štajarsko. — Iz Žavca pri Celji se „Slov. Nar.“ poroča, da je državni poslanec dr. Vošnjak 9. dne t. m. sklical skupščino svojih volilcev, da jim poroča o davkovskih in drugih obravnavah državnega zbora in o svojem postopanju. Zbralo se je okoli 300 kmetskih mož iz savinske doline, ki so dr. Vošnjaku po obširnem njegovem poročilu popolno zaupanje izrekli in zaupnico grofu Taaffe-u sklenil.

Z Linca. Shod górenjeavstrijskih kmetov je obiskalo okoli 3000 ljudi, med temi pa le komaj polovico pravih kmetov. Vršil se ni burno, kakor so liberalci pričakovali, ampak prav mirno. Vse točke dnevnega reda, o zemljišnem davku, zahvala cesarju in vsemu ministerstvu za ugodno rešitev grajščinskih zadev, pravila kmetijskega društva, ki se imá na górenjem Avstrijskem osnovati, in resolucija o volilni pravici kmetijskih občin, — so se sprejele, shod pa se sklenil s „hoch-“klici cesarju.

Hrvaško. Iz Zagreba. — Hrvatski zbor se skliče na 16. dan t. m., da izbere kraljevinski odbor, kateremu bo nalog, da z enacim odborom ogerskega zbora ustanovi število zastopnikov, katere bode, ko bode Vojaška Granica združena z materno Hrvatijo, pošiljati v skupni zbor.

— Gledé na združenje Vojaške Granice s civilnim Hrvatskim je „St. Petersburger Herold“ prinesel članek z naslovom „Nova jugoslavenske država“, v katerem pravi, da združenje razvojačene Vojne krajine z materjo zemljo Hrvatsko znamenjuje, da se pod habsburškim žezlom bode ustanovila pred tisoči leti obstojíva država hrvatsko dalmatinsko-bosenska kralja Zvonimira.

Poljsko. — Znamenje, da se je tudi med Poljaki jel buditi čut vzajemnosti slovanske, kaže nam program novega dnevnika, ki izhaja letos z imenom „Przeglad slovianski“ v Poznanju. Za nas Poljake — tako piše ta list — ima vprašanje slovansko važno pomembo, ker le v zvezi z narodi slovanskimi moremo doseči boljšo bodočnost. Predsodek je, da je nas Poljakov 20 milijonov. To krivo mnenje rodi slabe sadove. Poljakov ni več,

nego 12 milijonov, če tudi med nje štejemo Mazure v vzhodni Pruski in poljsko govoreče Šlezane. Naših glavnih neprijateljev Nemcev je 30 milijonov. Proti nam je Avstrija s 30 milijoni in Rusija s 60 milijoni. Domislino si, da so Slovani lahko z nami ali proti nam. Ako mi Poljaki vzdignemo slovansko zastavo za „našo in vašo svobodo: bodo pomnožile se sile naše; kajti vsakako smemo računati na Čehe in na Rusine v Galiciji, kateri z nami trpé in so tudi v obziru zemljepisnem spojeni ter ne z nami. Poljakov, Čehov in Rusinov je 16 milijonov. To je že sila, ki se sme meriti z vsakim.“ — Če tudi ni vse tako, kakor piše list, vendar vidimo, da tudi Poljaci uvidevajo, da si morejo vstvariti le na slovanskem svetu trdna tla.

Francosko. — Ta teden so se po celi Francoski volili municipijski odbori. V Parizu se je oglasilo za 80 mest občinskih svetovalstev 211 kandidatov. Zmagali so bili republikanci večim delom.

Z južno-afriškega bojišča se poroča samo o boerskih zmagah. Angleži da bodo morali hitro razviti svojo moč, če bodo hoteli kos biti boerskemu „vstanku“. Boerci da postajajo tudi med južno-afriškimi rodovi bolj in bolj priljubljeni.

Srbija. — Iz Beligrada se „Rossiji“ telegrafira, da več voditeljev bosensko hercegovinskega ustanka, ki v mnogih krajih Srbije živijo, gré na Grško, da se vladi ponudijo, ako bi se pričela vojska s Turčijo; uže zdaj je neki nad 1000 Srbov na Grškem, ki nameravajo posebno „legijo srbsko“ ustanoviti, kateri vojskovodja bode ali Peko Pavlović ali pa Ljubibratić.

Turčija. — Med Turško in Grško evropske vlade še nadalje posredujejo, — brez vspeha, zato tudi zdaj ni še upanja, da bi se sešlo evropsko mirovno sodišče, na katero pa se sploh, tudi če se zbere, malo upanja stavlja, da bi rešilo grško-turško vprašanje. Kajti držati se bode moralo berlinskega dogovora določeb, Grška pa pravi, da ravno te so jej merodajne; zato čemu mirovno sodišče? Poroča se iz Odese, da se tam nabirajo prostovoljci za grško armado. Plačujejo te prostovoljce grški bankiri. Italijansk časopis poroča, da je grški ministerski predsednik izjavil francoskemu poslaniku, da Grška ne more zdaj iti s pota, na kateri jo je potisnil berlinski dogovor. Najboljši dokaz tega, da se od porte mirnim potom ni nadejati ničesa, je to, ker se še zdaj ni rešilo črnogorsko vprašanje. Neobhodno potrebno je tedaj, da odloči orožje. — Grška vlada je baje sklicala grško armadno reservo.

Darovi za nesrečne Zagrebčane.

Gosp. F. S. Pirc in gosp. S. Christen iz Benedikt. samostana v Št. Pavlu 5 gold.

Ista dva gospoda za novi misijon v južni Afriki 5 gold.

Žitna cena

v Ljubljani 12. januarija 1881.

Hektoliter: pšenice domače 9 gold. 59 kr. — banaška 10 gold. 75 kr. — turšice 6 gold. 40 kr. — soršice 8 gold. 50 kr. — rži 6 gold. 66 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 4 gold. 87 kr. — ajde 5 gold. 36 kr. — ovsa 3 gold. 5 kr. — Krompir 2 gold. 50 kr. 100 kilogramov.